

مطالعه آمادگی کارآفرینی در ورزش: تحلیل مقدماتی مقیاس اندازه گیری کارآفرینی در ورزش (ERI)

دکتر فرشاد تجاری، عباس خدایاری

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی،

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

چکیده

هدف: برای اینکه فردی کارآفرین ورزشی محسوب شود، باید شغلی که ایجاد کرده براساس رفع یک نیاز جدید باشد و کاری نباشد که پیش از آن توسط سایر صاحبان مشاغل ورزشی ایجاد شده باشد. هدف از پژوهش حاضر توصیف و مقایسه میزان آمادگی کارآفرینی دانشجویان دختر و پسر تربیت بدنی و علوم ورزشی در حوزه ورزش است.

روش: ۷۵ دانشجوی سال آخر مقطع کارشناسی تربیت بدنی و علوم ورزشی ($SD=3/01$ ، $24/23$ $M=$) از طریق مقایسه اندازه گیری (ERI) ارزیابی شدند.

یافته‌ها: نتایج آزمون خی دو مستقل (X^2) نشان می‌دهد که رابطه معنی داری بین جنسیت و زیر مقیاس‌های کارآفرینی وجود ندارد و نتایج آزمون یکسانی t ثابت می‌کند که زنان و مردان آمادگی برای کارآفرینی در حوزه ورزش از خود نشان می‌دهند. همچنین نتایج آمار توصیفی نشان می‌دهد که ۵۰ درصد آزمودنی‌ها آمادگی خود را برای آغاز کار در ۵ سال آینده در حد زیاد اعلام کرده‌اند و ۳/۴۳ درصد آزمودنی‌ها اعلام کرده‌اند که میزان سطح مهارتشان برای موفقیت در کارآفرینی در حرفه ورزشی در حد متوسط است و ۵/۴ درصد آزمودنی‌ها نیز معتقدند که برای کارآفرین شدن موفق در ورزش باید بسیار بیشتر از آموخته‌های خود بیاموزند.

نتیجه گیری: نتایج پژوهش از عدم اختلاف جنسیت در کارآفرینی حمایت می‌کند.

واژه‌های کلیدی: کارآفرینی، اشتغال، ورزش، دانشجوی تربیت بدنی

مقدمه

در دهه حاضر یکی از بزرگترین چالش‌ها و یکی از مهم‌ترین مشکلات برای نیروی انسانی تحصیل کرده ورزش کشور کارآفرینی و کاهش بیکاری است. آمارهای رسمی منتشر شده نشان می‌دهد که حدود ۲۴ میلیون نفر از جمعیت فعلی کشور را جوانان با میانگین سنی ۳۰-۱۵ سال) تشکیل می‌دهند. به عبارت دیگر ۴۰ درصد از ترکیب جمعیت کشور را جوانان به خود اختصاص داده‌اند. براساس دیدگاه کارشناسان در طی سال باید ۸۰۰ هزار شغل جدید برای متقاضیان ایجاد شود که باز براساس آمارهای موجود باید هر سال بیش از ۲۰۰ هزار شغل به فارغ‌التحصیلان اختصاص یابد. اما آمارها حاکی از آن است که در مجموع سالیانه حدود ۲۰۰ هزار شغل جدید ارائه می‌شود. جمعیت فعال اقتصادی کشور (جمعیت شاغل و بیکار جویای کار) بالغ بر ۱۸ میلیون نفر است و این بدان معناست که سالانه حدود ۸۰۰ هزار نیروی کار جدید وارد بازار کار کشور شده است. از لحاظ ساختار سواد این عرضه نیروی کار جدید برآورد می‌شود که سهم نیروی کار فارغ‌التحصیل آموزش عالی حدود ۲۲/۴ درصد است. در حال حاضر، تعداد بیکاران جویای کار در کشور بالغ بر ۳ میلیون نفر است و سهم بیکاران دارای تحصیلات عالی حدود ۱۰ درصد بیکاران برآورد می‌شود که ۵۰ درصد آن‌ها را فارغ‌التحصیلان رشته علوم انسانی تشکیل می‌دهند. نرخ بیکاری در کل کشور حدود ۱۶ درصد برآورد می‌گردد و نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان دارای آموزش عالی نیز حدود ۱۵/۲ درصد تخمین زده می‌شود. با توجه به این نتایج اتکا به ساختارهای موجود برای رفع معضل اشتغال نیروی کار فزاینده کشور که عمده آن نیز جوان هستند، چندان کارساز نبوده و ایجاد تحول اساسی در این ساختارها اجتناب‌ناپذیر است، لذا ضرورت ایجاد می‌کند که در کنار برنامه‌های کلان، راهکارهای مکمل و کوتاه‌مدت برای ایجاد اشتغال و کاهش بیکاری به کار گرفته شود. از جمله این راهکارها در کوتاه مدت می‌توان به کارآفرینی اشاره کرد (۱).

صاحب‌نظران علوم اقتصادی، اجتماعی و مدیریتی بر این اعتقادند که در شرایط کنونی، اصلی‌ترین منبع برای تأمین پایدار اشتغال و رفع واقعی بیکاری، وجود نیروی انسانی مستعد و خلاق است که با ترسیم دورنمای جدیدی از زندگی، ترکیب‌نویسی از منابع محدود را در

اختیار بگذارد. وجود چنین منابع انسانی خلاق آینده امیدبخشی را نوید می‌دهد و به این ترتیب فرهنگ خطرپذیری، رقابت و نواندیشی را ترویج می‌نماید. واژه کارآفرینی از کلمه فرانسوی *Entrepreneur* به معنای متعهد شدن نشأت گرفته است. بنابر تعریف واژه‌نامه دانشگاهی وبستر: کارآفرین کسی است که متعهد می‌شود مخاطره‌های یک فعالیت اقتصادی را سازماندهی، اداره و تقبل کند. کارآفرین و کار آفرینی اولین بار مورد توجه اقتصاددانان قرار گرفت و همه مکاتب اقتصادی از قرن شانزدهم میلادی تاکنون به نحوی کارآفرینی را در نظریه‌های اقتصادی خود تشریح نموده‌اند (۲). روبرت رنشتات (۱۹۸۵) معتقد است که کارآفرینی فرایند پویای ایجاد ثروت بیشتر است. این ثروت را افرادی ایجاد می‌کنند که مخاطره بزرگ را برحسب سرمایه، زمان و تعهد شغلی در قبال تعیین ارزش کالا یا خدمات می‌پذیرند. کالاها یا خدمات به خودی خود ممکن است جدید یا بی‌نظیر باشند یا نباشند، اما کارآفرین با تأمین کردن و تخصیص دادن مهارت‌ها و منابع ضروری باید به طریقی این ارزش را در کالاها یا خدمات ایجاد کند (۳). ویلکن (۱۹۹۲) کارآفرینی را یک متغیر میانجی می‌داند و از ویژگی تسریع‌کنندگی، برای تشریح کارآفرینی در توسعه اقتصادی استفاده می‌کند. وی معتقد است که: کارآفرینی به عنوان یک تسریع‌کننده، جرقه رشد و توسعه اقتصادی را فراهم می‌آورد و عوامل اقتصادی، عوامل غیراقتصادی، عوامل روان‌شناختی و ترکیب عوامل تولید را برای ظهور کارآفرینی مهم می‌شمارد (۴).

جدول ۱. نقش‌های کارکردی کارآفرینان در نظریه‌های اقتصادی

نقش کارکردی	نظریه پرداز اصلی
معامله‌گر	ریچارد کانتلون
هماهنگ‌کننده	ژان باتیستی
مالک محصول	فردریک هاولی
نوآور	ژوزف شوپتر
تصمیم‌گیرنده	فرانک نابت
واسطه	ایزائل کرزنر

از اواسط قرن بیستم روان‌شناسان، جامعه‌شناسان و دانشمندان علوم رفتاری با درک نقش مهم کارآفرینان در اقتصاد، به شناسایی ویژگی‌ها و الگوهای رفتاری آن‌ها پرداختند. کارلند و همکاران (۱۹۸۴) معتقد هستند که کارآفرین، فردی است که برای دستیابی به سود و رشد، شغلی را به وجود می‌آورد و مدیریت می‌کند. رفتار خلاقانه و به‌کارگیری شیوه‌های استراتژیک مدیریتی در کار، از خصایص کارآفرین است (۵). چل و هاورث (۱۹۸۸) در پژوهش‌های خود به این نتیجه رسیدند که کارآفرینان افرادی هستند که قابلیت مشاهده و ارزیابی فرصت‌های تجاری، گردآوری منابع مورد نیاز و دستیابی به مزایای حاصل از آن‌ها را داشته و می‌توانند اقدامات صحیحی را برای رسیدن به موفقیت انجام دهند (۶). به نظر هوارد آلد ریچ و کاترین زیمر (۱۹۸۶) کارآفرینی یک فرایند است و نمی‌توان آن را در یک مقطع خاص بررسی نمود، بنابراین ارتباطات و روابط بین اجزای اصلی این فرایند را باید شناخت (۷). واندرروف و براش (۱۹۸۴) هنگام بررسی ۲۵ تعریف از کارآفرینی خاطر نشان ساختند که کارآفرینی به عنوان یک فعالیت تجاری، مشتمل بر رفتارهایی تحت عنوان نیت عملکرد، مخاطره‌پذیری، نوآوری، مخاطره‌پذیری، مدیریت عمومی و ایجاد یک واحد تجاری جدید است (۸).

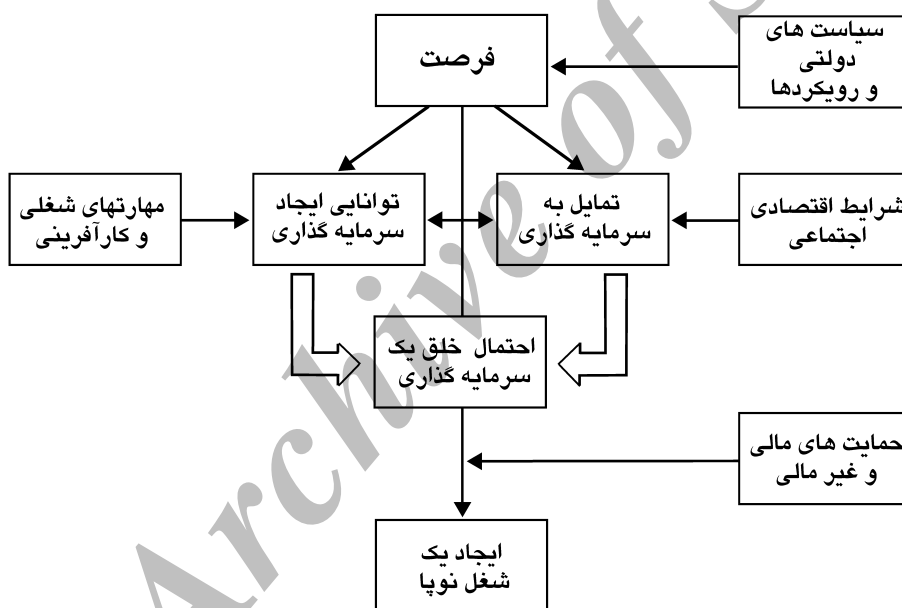
جدول ۲ ویژگی‌های مشترک کارآفرینان در نظریه‌های روان‌شناسی

ویژگی	سال	نظریه پرداز
توفیق‌طلبی	۱۹۶۳	مک کله‌لند
مرکز کنترل داخلی	۱۹۶۴-۱۹۵۷	آتیکینسون و روتر
تعمایل به پذیرش مخاطره‌های متوسط	۱۹۸۰-۱۹۷۴	لایلز و بروکهاوس
تحمل ابهام	۱۹۸۲	باومن، سکستون و اسکایر
استقلال‌طلبی	۱۹۸۲	جاکوبویتز و وایلدنر
پرانرژی، بانگیزه و متعهد	۱۹۸۲	سکستون

گرچه از اوایل دهه ۱۹۷۰ برخی پژوهشگران به تشریح کارآفرینی در درون سازمان‌ها پرداختند، اما تا اوایل دهه ۱۹۸۰ این موضوع به‌طور جدی مورد توجه آن‌ها قرار نگرفت.

اندیشمندان مدیریت ضمن انتخاب رویکرد فرایندی، به تشریح مدیریت کارآفرینی و ایجاد جو و محیط کارآفرینانه در سازمان‌های موجود پرداختند. دیوید مک‌کران و اریک فلانینگان (۱۹۹۶) کارآفرینان را افرادی نوآور، با فکری متمرکز و به دنبال کسب توفیق و مایل به استفاده از میانبرها می‌دانند که کمتر مطابق کتاب کار می‌کنند و در نظام اقتصادی شغل‌هایی نو، سودآور و با رشدی سریع را ایجاد می‌کنند (۹). ویلیام بای‌گریو (۱۹۹۴) معتقد است که کارآفرین کسی است که فرصت را در می‌یابد و با یک سازمان به منظور پیگیری آن فرصت‌ها ارتباط می‌یابد (۱۰). از نظر فرای (۱۹۹۳) کارآفرین فردی است که منابع لازم برای ایجاد و رشد یک شغل جدید را جمع‌آوری می‌نماید و توجه اصلی وی بر توسعه محصولات و خدمات جدید است، یعنی فردی که یک فعالیت مخاطره‌آمیز را آغاز می‌نماید و از طریق ابزارهای نوآوری آن را بهبود می‌بخشد (۱۱). برخلاف رویکرد روان‌شناختی که بر ویژگی‌های شخصیتی فرد تأکید دارد، رویکرد رفتاری بر فعالیت‌های کارآفرین تأکید دارد. در این دیدگاه پدیده کارآفرینی همچون یک فرایند انگاشته می‌شود که در آن سازمان‌های

نمودار فرایند کارآفرینی نیاولی و فوگل (۱۹۹۴) (۱۵)

جدید ایجاد می‌شوند. واندرروف و براش (۱۹۸۶) معتقدند علاوه بر ویژگی‌های شخصیتی، در رویکرد ویژگی‌های رفتاری فرد، شامل تجارب و سوابق شخصی و فردی وی نیز مورد توجه قرار می‌گیرد (۱۲). گارتنر (۱۹۸۵) معتقد است کارآفرین کسی نیست که به‌طور ثابت وجود خارجی داشته باشد، بلکه کارآفرینی نقشی است که افراد به‌منظور ایجاد شغل‌های نوپا به عهده می‌گیرند (۱۳). همچنین بروکهایس و هورویتز (۱۹۸۶) معتقدند که علاوه بر ویژگی‌های شخصیتی، ویژگی‌های تجربی و سابقه (پذیرش الگوی نقش، نارضایتی شغلی) و جمعیت شناختی (سن، تحصیلات، خانواده و کودکی) نیز مورد توجه قرار می‌گیرد (۱۴). تحقیقات و آموزش در زمینه کارآفرینی در کشورمان سابقه چندانی ندارد و در واقع به دلیل تازگی موضوع به فعالیت‌های مطالعاتی اندکی منحصر می‌شود که عمدتاً در خصوص ارائه الگوی پرورش مدیران کارآفرین در صنعت و بررسی موانع کارآفرینی در این بخش انجام گرفته است. لذا در این پژوهش، تلاش می‌شود به این پرسش که وضعیت آمادگی کارآفرینی دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی برای ورود به بازار اشتغال در حوزه ورزش چگونه است، جواب عملی بدهد. آمادگی کارآفرینی در این پژوهش یعنی، ایجاد و فراهم نمودن شرایط در زمینه‌های کار خود و سایرین، بر این اساس، کارآفرینی آفرینش آفرینندگی است.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف پژوهش، توسعه‌ای و بر حسب چگونگی جمع‌آوری داده‌ها توصیفی، پیمایشی و مقطعی به‌شمار می‌آید. برای جمع‌آوری اطلاعات از مقیاس آمادگی برای کارآفرینی در مدیریت ورزشی (EBI) استفاده شده است. این پرسشنامه دارای ۵ پرسش در بخش اطلاعات فردی و ۱۱ پرسش در بخش آمادگی کارآفرینی می‌باشد. پس از تأیید اعتبار صوری پرسشنامه توسط صاحب‌نظران مدیریت ورزشی، از طریق ضریب همبستگی آلفا کرونباخ، پایایی پرسشنامه طی مطالعه راهنما در مورد ۲۵ دانشجوی تربیت بدنی و علوم ورزشی (۰/۹۳) محاسبه شد.

این پرسشنامه در بین ۷۵ دانشجوی زن و مرد سال آخر مقطع کارشناسی رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی پخش و به آن‌ها اطمینان داده شد که پاسخ‌ها و مشخصات فردی

آنان محفوظ باقی خواهد ماند. در این پرسشنامه از آن‌ها پرسیده شده بود که چه اندازه به توانایی‌ها و مهارت‌هایشان در کارآفرینی اطمینان دارند. نمونه‌ها پرسشنامه را در مقیاس پنج قسمتی لیکرت از گزینه خیلی کم تا گزینه خیلی زیاد در مدت زمان حداکثر ۱۰ دقیقه تکمیل کردند. اطلاعات حاصل به صورت توصیفی، مقایسه‌ای و همبستگی بررسی شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های آماری توصیفی مانند میانگین و از انحراف استاندارد در قالب جداول و نمودار برای توصیف داده‌ها و ارائه نیم رخ وضعیت آمادگی کارآفرینی و از آزمون تی مستقل (In depended T-Test) برای تعیین معنی داری اختلاف بین میانگین‌های آمادگی کارآفرینی و از آزمون خی دو (X^2) برای تعیین ارتباط بین ویژگی‌های فردی و میزان آمادگی کارآفرینی استفاده شده است.

یافته‌های پژوهش

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که ۴۶/۶۶ درصد آزمودنی‌ها مجرد و ۵۳/۳۴ درصد متأهل هستند که ۵۰ درصد مردان و ۴۲/۸ درصد زنان مجرد را تشکیل می‌دهند.

جدول ۳. وضعیت تأهل آزمودنی‌ها به تفکیک جنسیت

جمع (n=۷۵)		زنان (n=۳۵)		مردان (n=۴۰)		جنسیت
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	وضعیت تأهل
۴۶/۶۶	۳۵	۴۲/۸۵	۱۵	۵۰	۲۰	مجرد
۵۳/۳۴	۴۰	۵۷/۱۵	۲۰	۵۰	۲۰	متأهل
۱۰۰	۷۵	۱۰۰	۳۵	۱۰۰	۴۰	مجموع

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که ۸۵ درصد آزمودنی‌های مرد و ۷۹/۷ درصد آزمودنی‌های زن و در مجموع ۷۹/۸ درصد کل آزمودنی‌ها در فاصله سنی بین ۲۵-۲۰ سال قرار دارند.

جدول ۴. وضعیت سنی آزمودنی‌ها به تفکیک جنسیت

جمع (n=۷۵)		زن (n=۳۵)		مرد (n=۴۰)		سن (سال)
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۲۸	۲۱	۲۲/۸	۸	۳۲/۵	۱۳	۲۰
۲۰	۱۵	۱۴/۲	۵	۲۵	۱۰	۲۱
۱۰/۶	۸	۱۱/۴	۴	۱۰	۴	۲۲
۹/۳	۷	۱۴/۲	۵	۵	۲	۲۳
۶/۶	۵	۵/۷	۲	۷/۵	۳	۲۴
۵/۳	۴	۵/۷	۲	۵	۲	۲۵
۴	۳	۵/۷	۲	۲/۵	۱	۲۶
۱/۳	۱	۲/۸	۱	-	-	۲۷
۴	۳	۵/۷	۲	۲/۵	۱	۲۸
۵/۳	۴	۵/۷	۲	۵	۲	۲۹
۲/۶	۲	۲/۸	۱	۲/۵	۱	۳۰
۲/۶	۲	۲/۸	۱	۲/۵	۱	۳۱
۱۰۰	۷۵	۱۰۰	۳۵	۱۰۰	۴۰	مجموع

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که ۷۳/۳ درصد از مجموع آزمودنی‌ها (۵۴/۵ درصد مردان و ۴۵/۵ درصد زنان) واحد مدیریت سازمان‌های ورزشی را در زمان آزمون آمادگی کارآفرینی گذرانیده‌اند.

جدول ۵. وضعیت گذراندن واحد مدیریت سازمان‌های ورزشی به تفکیک جنسیت

جمع		زن		مرد		وضعیت گذراندن واحد مدیریت سازمان‌های ورزشی
		درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۰۰	۵۵	۴۵/۵	۲۵	۵۴/۵	۳۰	گذرانده
۱۰۰	۲۰	۵۰	۱۰	۵۰	۱۰	نگذرانده

نتایج جدول ۶ نشان می‌دهد که ۵۲/۱ درصد آزمودنی‌ها بیکار و ۴۷/۹ درصد شاغل (۱۰/۶ درصد شاغل در بخش دولتی و ۳۷/۳ درصد شاغل در بخش غیردولتی) می‌باشند. همچنین نتایج نشان می‌دهد که ۵۰ درصد مردان و ۵۴/۲ درصد زنان در زمان آزمون آمادگی کارآفرینی بیکار بوده‌اند.

جدول ۶. وضعیت شغلی آزمودنی‌ها برحسب جنسیت

جمع		زن		مرد		وضعیت شغلی
		درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۰/۶	۸	۸/۵	۳	۱۲/۵	۵	دولتی
۳۷/۳	۲۸	۳۷/۱	۱۳	۳۷/۵	۱۵	غیردولتی
۵۲/۱	۳۹	۵۴/۲	۱۹	۵۰	۲۰	بیکار
۱۰۰	۷۵	۱۰۰	۳۵	۱۰۰	۴۰	جمع

نتایج جدول ۷ میزان آمادگی کارآفرینی آزمودنی‌ها را برحسب زیر مقیاس‌های آزمون آمادگی کارآفرینی به شرح ذیل نشان می‌دهد.

۱. ۸۱/۸ درصد آزمودنی‌ها دارای آمادگی زیاد و خیلی زیاد برای شروع کارشان در ۵ سال آینده هستند.

۲. ۶۲/۹ درصد آزمودنی‌ها دارای اعتماد به نفس زیاد و خیلی زیاد برای شروع و اداره یک حرفه ورزشی می‌باشند.

۳. ۷۰/۴ درصد آزمودنی‌ها دانش خود را در نوع حرفه ورزشی که مایل هستند در آن موفق

- باشند زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند.
۴. ۵۰ درصد آزمودنی‌ها مهارت خود را برای کارآفرین شدن در ورزش زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند.
۵. ۷۵ درصد آزمودنی‌ها فکر می‌کنند برای کارآفرین موفق شدن در ورزش باید بیش از حد متوسط بیاموزند.
۶. ۶۱/۳ درصد آزمودنی‌ها فکر می‌کنند در کنترل فشارهای روحی برای کارآفرین شدن تا حد زیاد و خیلی زیاد موفق هستند.

جدول ۷. وضعیت آمادگی کارآفرینی مجموع آزمودنی

ردیف	پرسشنامه کارآفرینی در ورزش	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
۱	آمادگی شما برای آغاز کارتان در ۵ سال آینده چگونه است؟	-	۴/۵	۱۳/۶	۵۰	۳۱/۸
۲	نسبت به آمادگی خود برای شروع و اداره یک حرفه ورزشی تا چه حد اعتماد به نفس دارید؟	-	۶/۸	۱۱/۴	۲۴/۳	۳۸/۶
۳	دانش شما در مورد نوع حرفه ورزشی که مایل هستید در آن موفق باشید چقدر است؟	-	۲/۳	۲۸/۳	۴۷/۷	۲۲/۷
۴	سطح مهارت شما برای موفقیت در کارآفرینی در حرفه ورزشی که در نظر دارید چگونه است؟	-	۴/۵	۴۳/۲	۳۱/۸	۱۸/۲
۵	فکر می‌کنید برای کارآفرین موفق شدن در ورزش چقدر باید بیاموزید؟	-	۲/۳	۱۸/۲	۳۶/۴	۳۸/۶
۶	تا چه حدود در کنترل فشارهای روحی موفق هستید؟	-	۲/۳	۳۶/۴	۳۸/۶	۲۲/۷
۷	تا چه حد آمادگی دارید برای کارآفرین شدن از خودگذشتگی داشته باشید؟	۲/۳	۲/۳	۴۵/۵	۴۳/۲	۶/۸
۸	چقدر آمادگی برای تجربه شکست در اولین اقدام کارآفرینی خود دارید؟	۲/۳	۶/۸	۴۰/۹	۳۸/۶	۱۱/۴
۹	تا چه حد آمادگی دارید که روابطتان را با افراد نزدیک فامیل به دلیل پیشرفت شغلی بر هم زنید؟	۲۷/۳	۱۸/۲	۲۷/۳	۱۵/۹	۴/۵
۱۰	تا چه حد آمادگی دارید برای کارآفرینی سرمایه شخصی خود را به خطر بیندازید؟	۴/۵	۱۵/۹	۳۱/۸	۳۱/۸	۱۳/۶
۱۱	میزان خلاقیت خود را برای یک اقدام بازرگانی در ورزش چگونه ارزیابی می‌کنید؟	-	۲/۳	۳۸/۶	۳۶/۴	۲۰/۵

۷. ۴۵/۵ درصد آزمودنی‌ها از خودگذشتگی خودشان برای کارآفرین شدن را متوسط و ۵۰ درصد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند.
۸. ۵۰ درصد آزمودنی‌ها آمادگی برای تجربه شکست در اولین اقدام کارآفرینی را متوسط ارزیابی کرده‌اند.
۹. ۴۵/۵ درصد آزمودنی‌ها آمادگی برای برهم زدن روابط با افراد نزدیک فامیل به دلیل پیشرفت شغلی را کم و خیلی کم ارزیابی کرده‌اند.
۱۰. ۴۵/۴ درصد آزمودنی‌ها آمادگی خود را برای به خطر انداختن سرمایه شخصی برای کارآفرینی را زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند.
۱۱. ۵۶/۹ درصد آزمودنی‌ها میزان خلاقیت خود را برای یک اقدام بازرگانی در ورزش زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند.

جدول ۸. نیمرخ آمادگی کارآفرینی دانشجویان تربیت‌بدنی و علوم ورزشی

زیاد	متوسط	کم	نیمرخ کارآفرینی در ورزش
			آمادگی برای آغاز کار در ۵ سال آینده
			میزان اعتماد به نفس برای شروع و اداره یک حرفه ورزشی
			میزان دانش برای موفقیت در حرفه ورزشی مورد علاقه
			میزان مهارت برای موفقیت در کارآفرینی در حرفه ورزشی
			میزان یادگیری برای کارآفرین موفق شدن در ورزش
			میزان موفقیت در کنترل فشارهای روحی
			میزان از خود گذشتگی برای کارآفرین شدن
			میزان آمادگی برای تجربه شکست در اولین اقدام کارآفرینی
			میزان آمادگی بر هم زدن روابط با افراد نزدیک فامیل به دلیل پیشرفت شغلی
			میزان آمادگی برای در خطر انداختن سرمایه شخصی برای کارآفرینی
			میزان خلاقیت برای یک اقدام بازرگانی در ورزش

در جدول ۹ نتایج مربوط به آزمون فرضیه‌های مربوط به مقایسه زیر مقیاس‌های کارآفرینی زنان و مردان ارائه شده است. نتایج آزمون تحلیل آزمون تی مستقل نشان می‌دهد

که فرضیه صفر مبنی بر عدم اختلاف بین میانگین نمره‌های مردان و زنان در زیر مقیاس‌های کنترل فشار روحی $P=0/83$ و $t(46)=2/61$ و از خودگذشتگی $p=0/35$ و $t(48)=2/05$ برای کارآفرین شدن رد شده است یعنی دانشجویان زن، به طور متوسط ($SD=0/81$ و $4/09$ و $M=3/54$ و $SD=0/73$) کنترل فشارهای روحی بیشتری در آمادگی برای کارآفرینی دارند و همچنین دانشجویان دختر، به طور متوسط ($SD=0/64$ و $M=3/68$ از دانشجویان پسر ($M=3/31$ و $SD=0/83$) از خودگذشتگی بیشتری برای کارآفرینی دارند. در خصوص سایر زیرمقیاس‌ها به علت رد نشدن فرضیه‌ها بین ویژگی‌های کارآفرینی زنان و مردان اختلاف معنی‌دار وجود ندارد.

جدول ۹. مقایسه ابعاد مختلف آمادگی کارآفرینی در زنان و مردان دانشجویان

Levene's Test		t-test			پرسشنامه کارآفرینی در ورزش
۱۶/۶۳	۰/۲۰۷	۱/۶۶	۴۸	۰/۱۰۶	آمادگی شما برای آغاز کارتان در ۵ سال آینده چگونه است؟
۰/۰۷۳	۰/۷۸۸	-۰/۳۲	۴۸	۰/۷۵۰	نسبت به آمادگی خود برای شروع و اداره یک حرفه ورزشی تا چه حد اعتماد به نفس دارید؟
۱/۶۰۴	۰/۲۱۱	۰/۰۷۶	۴۸	۰/۴۴۷	دانش شما در مورد نوع حرفه ورزشی که مایل هستید در آن موفق باشید چقدر است؟
۰/۰۰۶	۰/۹۳۹	-۰/۹۳	۴۷	۰/۳۵۳	سطح مهارت شما برای موفقیت در کارآفرینی در حرفه ورزشی که در نظر دارید چگونه است؟
۱/۷۸۴	۰/۱۸۸	-۰/۷	۴۶	۰/۴۸۶	فکر می‌کنید برای کارآفرین موفق شدن در ورزش چقدر باید بیاموزید؟
۰/۰۴۲	۰/۸۳۸	۲/۶۱	۴۶	۰/۱۲	تا چه حدود در کنترل فشارهای روحی موفق هستید؟
۰/۰۸۶	۰/۳۵۷	۱/۹۹	۴۸	۰/۵۳	تا چه حد آمادگی دارید برای کارآفرین شدن از خودگذشتگی داشته باشید؟
۰/۰۱۷	۰/۳۱۸	-۱/۴۸	۴۸	۰/۱۴۷	چقدر آمادگی برای تجربه شکست در اولین اقدام کارآفرینی خود دارید؟
۲/۰۹۱	۰/۱۵۵	-۰/۳	۴۵	۰/۹۶۹	تا چه حد آمادگی دارید که روابطتان را با افراد نزدیک فامیل به دلیل پیشرفت شغلی بر هم زنید؟
۰/۷۶	۰/۳۸۸	۰/۰۳	۴۷	۰/۹۶۹	تا چه حد آمادگی دارید برای کارآفرینی سرمایه شخصی خود را به خطر بیندازید؟
۰/۴۷۸	۰/۴۹۳	۰/۶۷	۴۷	۰/۵۰۱	میزان خلاقیت خود را برای یک اقدام بازرگانی در ورزش چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بحث و نتیجه گیری

واژه کارآفرینی از کلمه فرانسوی Entrepreneur به معنی متعهد شدن گرفته شده است. کارآفرین کسی است که با پذیرفتن مشکلات و مخاطره‌های یک فعالیت اقتصادی متعهد می‌شود به سازماندهی و مهار آن پردازد. نظریه پردازان کارآفرینی از جمله برنارد اف دوبلید و رادر اوایل قرن هیجدهم و جان استوارت میل در قرن نوزدهم (۱۸۴۸) از کارآفرینی در نظریه‌های اقتصادی خود استفاده کرده‌اند، پژوهشگران اقتصادی قرن بیستم به ویژه ژوزف شومپتر، کارآفرین را نیروی محرکه اصلی در توسعه اقتصادی و نقش او را نوآور بیان کرده‌اند. به ویژه آنکه کارآفرین مورد نظر شومپتر دارای نقش مدیریتی یا تصمیم‌گیری است. از نظر وی نوآوری و خلاقیت ملاک کارآفرینی است. کرزنس بر خلاف شومپتر معتقد بود که کارآفرینان در اغلب موارد مالک منابع نیز خواهند بود. وی می‌گفت: کارآفرینی یعنی آگاهی از فرصت‌های سودآور. در سال‌های اخیر نظریات کارآفرینی با نظریات صاحب‌نظران سیستم‌های مدیریت کیفیت در آمیخته است. در سال ۱۹۷۹ هاردی کارآفرینی را پیام دوستی، اعتماد و صداقت به مشتریان می‌نامد و سرانجام آنکه گیفورد پینکات در سال ۱۹۸۵ واژه کارآفرینی سازمانی را مطرح نمود و به انواع مدل‌های کارآفرینی اشاره کرد. در ایران نیز اعرابی در سال ۱۳۸۱ به تبیین عوامل توفیق کارآفرینان و ارائه الگوی مناسب کارآفرینان در بازار پرداخت و الگوی فرآیند کارآفرینی در ایران را ارائه کرد (۱۶). شمس و همکاران در سال ۱۳۸۱ حفظ و ارتقای سلامت فرد و جامعه از طرح Reform در ارائه خدمات و تأثیر آن بر کارآفرینی و آموزش مناسب (دانشجویان آموزش مداوم) را مطالعه کرد (۱۷). نتایج پژوهش نشان می‌دهد که ویژگی‌های نظام آموزشی که موجب ارتقای کارآفرینی در دانشجویان می‌شود، شامل برنامه درسی مدون، برنامه درسی پنهان، فرصت‌های یادگیری در طی تحصیل (فوق برنامه) است. با توجه به اینکه تحقیقات و آموزش در زمینه کارآفرینی در بخش ورزش داخل و خارج از کشور سابقه ندارد و در واقع به دلیل تازگی موضوع، به فعالیت‌های مطالعاتی اندکی منحصر شده است، لذا امکان مقایسه مستقیم نتایج حاصل از این پژوهش با سایر تحقیقات وجود ندارد.

نتایج حاصل از پژوهش‌ها نشان می‌دهد که دانشجویان رشته تربیت بدنی آمادگی زیادی برای شروع کار تا ۵ سال آینده دارند و از اعتماد به نفس زیادی برای کارآفرینی برخوردارند،

دانشجویان اعتقاد دارند که از دانش و مهارت متوسطی برای شروع کارآفرینی برخوردار هستند و نیاز فراوانی برای آموختن برای شروع کارآفرینی دارند. با توجه به تحقیقات شمس و همکاران که تأکید بر آموزش مداوم و تخصصی برای کارآفرینی در بخش بهداشت است، می‌توان با توجه به این بخش از نیمرخ کارآفرینی دانشجویان نتیجه‌گیری کرد که در بخش تربیت‌بدنی نیز به نظر می‌رسد برای ایجاد روحیه کارآفرینی در دانشجویان تربیت‌بدنی می‌بایست برنامه‌های درسی و فرصت‌های یادگیری در طی تحصیل را طراحی کرد. به طور کلی بحران اشتغال متخصصان بخش علوم ورزشی و تربیت‌بدنی در کشور با توجه به روند افزایش پذیرش دانشجو در این گروه و سیل فارغ‌التحصیلان چالش جدی در بخش ورزش کشور است و آموزش مهارت‌های کارآفرینی بین دانشجویان و فارغ‌التحصیلان این گروه ضرورتی انکارناپذیر می‌باشد. بدیهی است بخش دولتی با عنایت به سیاست برنامه سوم و چهارم توسعه امکان جذب این فارغ‌التحصیلان را ندارد و بازار بخش خصوصی نیز جوابگوی این حجم از نیروهای تخصصی نیست، لذا آموزش مهارت‌های کارآفرینی در جهت یافتن بازارهای جدید، خدمات جدید و ابداع شیوه‌های نوین در امر اشتغال فارغ‌التحصیل تربیت‌بدنی و علوم ورزشی ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

منابع

۱. اسماعیلی، حمید امین (۱۳۷۹) مشکلات اشتغال دانش‌آموختگان آموزش عالی، سومین ویژه‌نامه همایش بررسی مشکلات و چشم‌انداز اشتغال دانش‌آموختگان آموزش عالی. ص (۱-۲). تهران: پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی.
- جفری مردیت، رایت نلسون و فلیپ نک (۱۳۷۶). کارآفرینی (مؤسسه کار و تأمین اجتماعی، مترجم) تهران: مؤسسه کار و تأمین اجتماعی. چاپ سوم.
- شجیع، رضا و حقانی ثانی، مصطفی. (۱۳۸۴). بررسی ضریب کارآفرینی (تا) دانشجویان تربیت‌بدنی دانشگاه فردوسی مشهد با تأکید بر محوریت اشتغال، مجموعه چکیده مقالات سومین همایش علمی دانشجویی تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه‌های سراسر کشور ص (۶۰-۶۱). مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.
- صمد آقایی، جلیل (۱۳۷۸). سازمان‌های کارآفرین. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- ملیتو، اس. سالازار، چی آر (۱۳۸۰) مقدمه‌ای بر کارآفرینی (سیامک نطق، مترجم). تهران:

انتشارات کوهسار

قائم پناه، محمد جعفر. (۱۳۸۱). مبانی مفاهیم و دیدگاه‌های مختلف در زمینه کارآفرینی. مجموعه مباحث و مقالات اولین کنگره کارآفرینی در بخش بهداشت و درمان (ص ۳۱-۲۵) تهران: سیمای فرهنگ

واعظ مهدوی، محمد (۱۳۸۱). ابعاد کارآفرینی، مجموعه مباحث و مقالات اولین کنگره کارآفرینی در بخش بهداشت و درمان (ص ۳۷-۳۲). تهران: سیمای فرهنگ
صدیقانی، ابراهیم. (۱۳۸۱). نقش کارآفرینی در توسعه بخش بهداشت و درمان. مجموعه مباحث و مقالات اولین کنگره کارآفرینی در بخش بهداشت و درمان (ص ۶۹-۶۲). تهران: سیمای فرهنگ

سیاری، علی. (۱۳۸۱). نقش کارآفرینی در بهبود بازار کار بخش بهداشت و درمان. مجموعه مباحث و مقالات اولین کنگره کارآفرینی در بخش بهداشت و درمان (ص ۹۱-۷۸). تهران: سیمای فرهنگ

2. Cochran, T (1986) Entrepreneurship, In D.L. Sills (Ed). *International Encyclopedia of the Social Science*, NewYork: Free Press.
3. Ronstadt, R (1985) *The decision not to become and Entrepreneurship Research*, Bobson university Press, pp. 456-62.
4. Jennings, D, (1994) *Mutliple perspectives of Entrepreneurship Test, Readings, and Cases*, Cincinnati, Ohio: South-western Publishing Co.
Barreto, H (1989) *the Enterpreneur in Microeconomic Theory: Disappearance and Explanation*. London: Routledge Pub. Co.
5. Carland, J. W, Boulton, W.R. and Carland. J. C (1984) Differentiating Entrepreneurs from Small Business Owners: A Conceptualization, *Academy of Management Review* 9, 354-359.
6. Chell, E. and Haworth, J (1988) *Explorations of the Entrepreneurial personality: A LATENT class Analysis. Paper to ELASM*, Vienna.
7. Aldrich, H (1992) *Methods in our Madness? Trends in Entrepreneurship research*, In D. sexton, & J. Kasrda. *The State of the art of Entrepreneurship*, Boston: PWS-Kent.
8. Furnham, A (1994) *Personality at Work*. London Routledg pub. Co.
9. McKeran, D and Flannigan, E, (1996) *Shaping the Entrepreneurial Company*, Chalford: Managing Books 2000 Ltd.
10. Bygrave, W, (1994) *The Portable MBA in Entrepreneurship*, N.Y., John Wiley & Sons Inc.
11. Fry, F (1993) *Entrepreneurship: A Planning Approach*, Englewood Cliffs NJ:

Prentice-Hall.

12. Vanderwef, P. & Brush, C (1989) *Toward Agreement on the Focus of Entrepreneurship Reseach: Progress without Definition*. (Paper Presented at the National Academy of Management, Washington, D.C.)
13. Gartner, W (1985) A Framework for Describing the Phenomenon of New Venture Creation. *Academy of Management Review*, 10, 696-706.
14. Brockhaus, R and Horwitz, P (1986) *The Psychology of the Enterpreneur*, In D. Sexton & R. Smilor (eds). *The Art and Science of Entrepreneur* Cambridge, Mass: Ballinger.
15. Gnyawali, D and Fogel, D (1994) *Environments for Entrepreneurship Development: Key Dimensions and Research Implications, Entrepreneurship Theory and Practice*. Baylor University.

۱۶. اعرابی، محمد (۱۳۸۱) تبیین عوامل توفیق کارآفرینان و ارائه الگویی مناسب از علل توفیق کار آفرینان در بازار ایران، مجموعه مباحث و مقالات اولین کنگره کارآفرینی در بخش بهداشت و درمان (ص ۶۱-۳۸). تهران: سیمای فرهنگ.

۱۷. شمس، بهزاد (۱۳۸۱) سلامت، کارآفرینی، آموزش مناسب دانشجویان، آموزش مداوم، مجموعه مباحث و مقالات اولین کنگره کارآفرینی در بخش بهداشت و درمان (ص ۷۷-۷۰) تهران: سیمای فرهنگ.

Archive of SID